

Tage 2030

Förstudie om mål, resursbehov och finansieringsmodeller

Summering av resultat av uppdrag utfört av cirkulära strategiteamet (CST) under ledning av Amanda Österlin La Mont och Josefine Cataldo, HT23-VT24.

Uppdraget

Ta fram underlag till ledningen, inkl. scenarios där TAGE tar olika plats som "verktyg" för att återbruka, reparera, dela osv. för att nå 90 % målet om minskad klimatpåverkan från stadens inköp av möbler och inredningsartiklar. Ledningen behöver få en bild av investeringsbehovet över tid baserat på scenarion.

Metod och avgränsning

För att angripa uppdraget har följande gjorts:

Beräkningar på hur stadens anskaffning, användning och avyttring av möbler och inredningsartiklar behöver se ut 2030, för att ligga i linje med målet om 90 % minskad klimatpåverkan från stadens inköp och 40 % minskade avfallsmängder från staden. Vidare har antaganden gjorts om hur stor del av de cirkulära möbel och inredningsflödena Tage behöver ha kapacitet att hantera 2030. De kvantitativa beräkningarna är estimeringar för att ge en fingervisning om resurs- och investeringsbehovet samt för att ta fram en målbild för Tage för 2030 resp. 2027.

Den kvantifierade målbilden för Tage är begränsad till möbler och inredningsartiklar (fortsättningsvis förkortat till möbler eller möbelflöden) då beräkningen är baserad på stadens ramavtal för nya möbler och inredningsartiklar. Beräkningen exkluderar därmed andra typer av lös egendom som Tage kan komma att hantera, så som arbetskläder, kontorsartiklar och köksutrustning. Idag utgör denna typ av artiklar endast några få procent av Tages verksamhet. Om dessa flöden antas öka på Tage rekommenderas en uppdatering av beräkningarna inklusive förväntad storlek på dessa flöden, samt resursbehov och kostnader för hanteringen.

Tre scenarion för stadens cirkulära möbelflöden har tagits fram med utgångspunkt i en scenarioanalys för cirkulära möbelflöden 2030 som genomförts av Rise 2021 ([Framtidsscenarier.pdf \(circularhub.se\)](#)). Olika modeller för finansiering har sammanställts baserat på omvärldsbevakning och benchmark av andra kommuners arbete.

Tre workshops har genomförts för att diskutera för- och nackdelar samt rekommendationer baserat på underlagen med olika scenarion respektive modeller för finansiering. Utöver CST teamet, där Nina Wolf, Amanda Österlin La Mont och Josefine Cataldo ingår, har följande personer deltagit vid ett eller båda tillfällena: Anna Corell, Benjamin Svanlind, Bile Hashi, Sebastian Aldén, Jenny Rohdin och Therese Johansson.

Arbetet har resulterat i följande:

1. Målbild för Tage 2030 baserat på underlag, workshop & analys inkl.:
  - a. Kvantitativ uppskattning av stadens möbelflöden 2030, samt Tages del i det
  - b. 3 alternativa scenarion för stadens cirkulära möbelflöden, samt Tages del i det
  - c. Rekommendation om målbild för Tage 2030 och 2027 som milstolpe
2. Finansieringsmodell för Tage 2030 baserat på målbild för Tage, omvärldsbevakning, workshop och analys inkl.:
  - a. Olika finansieringsmodeller baserat på benchmark av exempel från andra kommuner
  - b. Alternativ för finansiering i Göteborgs Stad, samt för och nackdelar
  - c. Estimering av resursbehov, kostnader samt intäkter för Tage 2030
  - d. Rekommendationer om fortsatt utredning om finansieringsmodell för Tage 2030

Summering av resultat

Stadens cirkulära möbelflöden 2030

Göteborgs Stad har som mål att ställa om till en ekologiskt hållbar stad till 2030. Enligt stadens miljö- och klimatprogram innebär detta att Göteborg ska vara en av världens mest progressiva städer när det kommer till att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem.

Som del i arbetet har en kvantifiering gjorts med antaganden om vad stadens mål innebär för stadens möbelflöden 2030, vilket summeras i bild 1. Kvantifieringen visar att det kommer krävas stor omställning i hela brukarcykeln för att nå stadens mål, det vill säga både vid anskaffning, innehav och avyttring av möbler. Till exempel visar antagandena att inköpta möbler ska minska med 1/3 tack vare att stadens användning av möbler effektiviseras, vad gäller nyttjandegrad, samt att livslängden i snitt ökar från 10 till 30 år. För att nå detta mål behöver den interna cirkuleringen av möbler utökas avsevärt så att stadens verksamheter kan möta sina behov av möbler genom staden-internt återbruk. Vidare visar kvantifieringen att andelen inköpta återbruksmöbler från marknaden behöver öka från 1 % till 25 %. Omställningen mot målen kommer därmed kräva stor omställning av marknaden samtidigt som stadens interna arbete med återbruk behöver skalas upp betydligt.

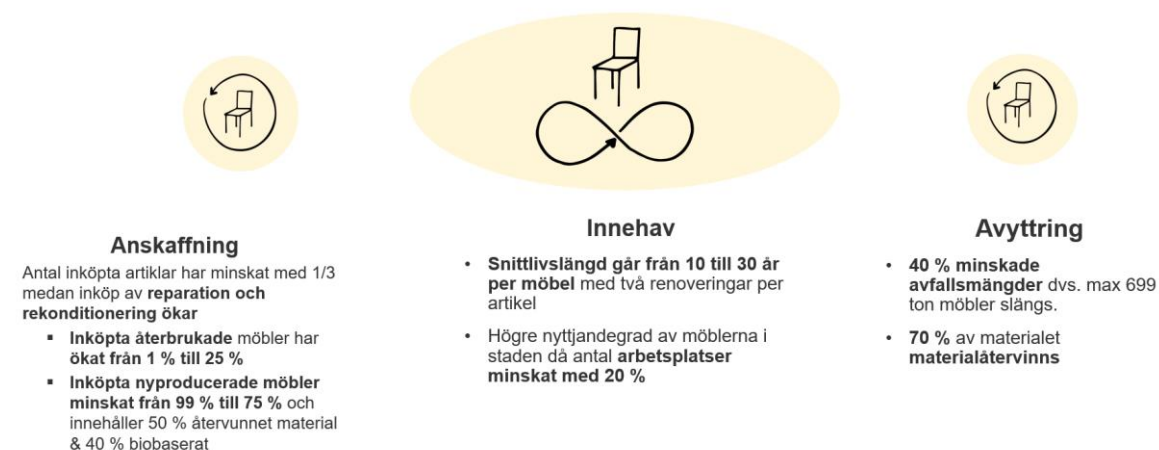

Bild 1: Tolkning av stadens mål om 90 % minskad klimatpåverkan från möbler till 2030 jämfört med 2020

Scenarion för stadens cirkulära möbelflöden och Tage 2030

I detta avsnitt summeras tre alternativa scenarion för hur stadens cirkulära möbelflöden, i linje med de ovan nämnda målen, skulle kunna se ut år 2030. Scenariona beskriver olika utvecklingsvägar för stadens cirkulära möbelhantering baserat på graden av digitalisering och centralisering i värdekedjan dvs. hur mkt digitala respektive analoga verktyg och arbetssätt som används för olika funktioner (så som inventering, annonsering och avyttring) och om marknaden går mot stora aktörer som gör allt (så som inredningstjänster, hyrlösningar, försäljning, rekonditionering, transporter, återtag) eller många mindre aktörer som specialiserar sig på olika delar i den cirkulära värdekedjan. Resultatet visar tre olika scenarion där det interna återbruket i staden (inkl. Tages tjänster) och det som sköts av externa aktörer (utanför stadens organisation) har olika stor roll att spela.

Scenariona är förenklade bilder som förtydliga olika vägval. Sannolikt kommer all tre scenariona för stadens cirkulära möbelflöden vara aktuella i olika stor grad eller vid olika tidpunkter. Läs mer om de olika scenariona i bilaga 1 "Analys av Göteborgs Stads cirkulära möbelflöden 2030 och scenarion för Tage.

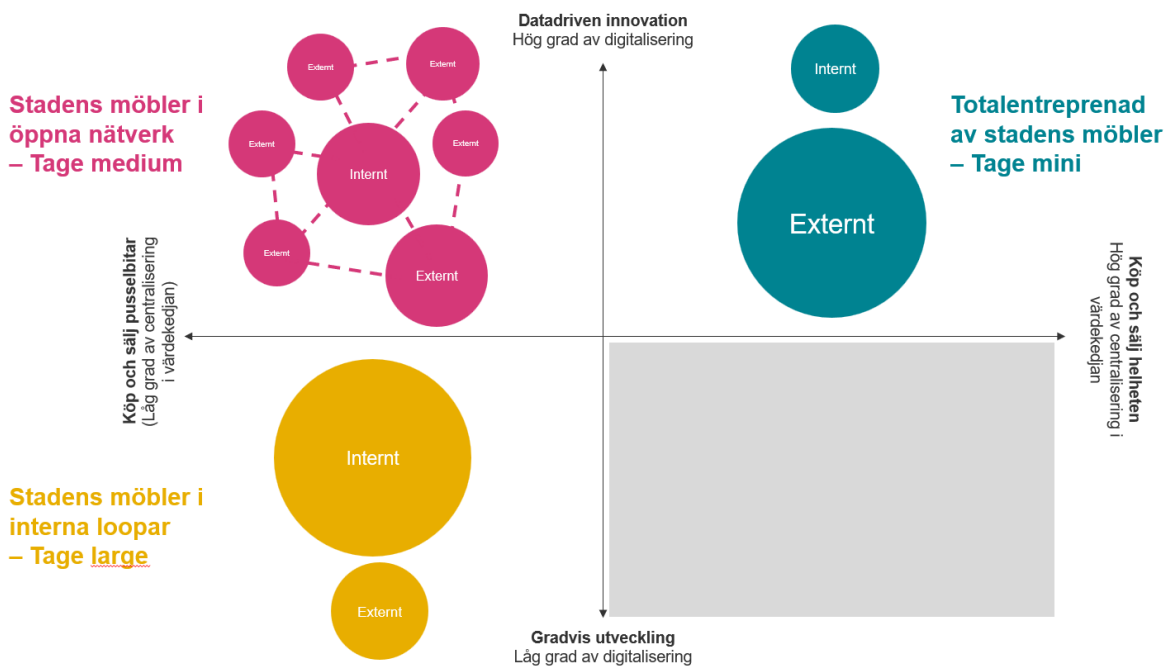

Bild 2: 3 scenarion för Göteborgs Stads cirkulära möbelflöden och Tages tjänster

Stadens möbler i interna loopar – TAGE LARGE

I detta scenario är efterfrågan på interna möbler i staden stor på grund av att inköp av nya och begagnade möbler för marknaden är dyrt och inte tillräcklig för vårt behov (enligt våra mål). Staden ser därmed stor nytta i att bevara möblerna i staden och bygger stor intern kapacitet för att cirkulera, bevara och underhålla möbler. I detta scenario behöver Tages kapacitet maximeras och svara för i princip hela uppfyllelsen av målet om 40 % minskade avfallsmängder och 1/3 minskade inköpta möbelartiklar.

Stadens möbler i öppna nätverk – TAGE MEDIUM

I detta scenario är staden en del i ett större digitalt möbelnätverk med andra offentliga aktörer och marknadsaktörer. När en möbel skall anskaffas eller avyttras görs det i första hand internt i staden och därefter kan anskaffning och avyttring annonseras externt. Smidiga digitala tjänster medför snabb matchning vilket minimerar behovet av lagerhållning. Aktörer i nätverket kan även byta/köpa tjänster med varandra så som rekonditionering, transporter, tillfällig uthyrning av möbler, lagerhållning. I detta scenario beror Tages kapacitet på de andra aktörerna i nätverkets kapacitet för anskaffning och avyttring.

Totalentreprenad av stadens möbler – TAGE MINI

I detta scenario ägs och hanteras majoriteten av stadens möbler av externa leverantörer i ett "möbel-som-tjänst-avtal". Leverantörerna anpassar möbler i verksamheterna efter behov och underhåller möblerna vilket minskar behovet av Tages tjänster. I detta scenario förväntas behovet för Tages tjänster vara mindre men beror på hur stor del av stadens möbler som antas kunna ingå i "möbel-som-tjänst-avtal". Möbler som inte ingår i den tjänsten blir då aktuella för Tage att hantera och kan till exempel handla om historiska, unika, platsspecifika eller på annat sätt värdefulla möbler som staden ser värde i att äga på lång sikt.

Rekommendationer om målbild för Tage (och stadens möbelflöden):

En rekommenderad målbild för Tage togs fram baserat på en analys av för- och nackdelar med de olika scenarierna under workshop 1. En sammanställning av analysen återfinns i bilaga 1 "Analys av Göteborgs Stads cirkulära möbelflöden 2030 och scenarierna för Tage".

TAGE MEDIUM (öppna nätverk) föreslås vara visionen på lång sikt (2030), bland annat då det ger en större möjlighet till återbruk vid anskaffning och avyttring samt möjliggör hög nyttjandegrad på möblerna då behovet av lagerhållning minskar.

Dock kräver detta scenario utredning och utveckling både i stadens organisation, och hos externa aktörer, vad gäller till exempel juridiska frågor, ägardirektiv samt tekniska, praktiska och ekonomiska lösningar. Utrednings- och förstudiearbete har påbörjats inom och mellan flera GR kommuner där slutsatsen är att kommunerna ser behov av, och nytta, med att samverka med varandra. Även i Göteborgs Stad har utredning av de juridiska frågorna påbörjats. Dock innehåller scenariot fortfarande många osäkerheter vad gäller hur stor del av stadens behov av återbrukade möbler som skulle kunna tillgodoses genom flöden från andra organisationer.

På halvlång sikt (2027) föreslås därför **Tage LARGE (interna loopar)** vara utgångspunkten, som ett steg mot den långsiktiga visionen Tage medium. På så sätt föreslås staden bygga upp en kapacitet för cirkulering och bevarande av möbler internt i första hand, som sedan/successivt öppnas upp i ett nätverk med andra aktörer när detta finns och fungerar, och därmed kan tillgodose stadens behov. I takt med att samarbeten och större nätverk kan tillgodose stadens behov kan de interna funktionerna förändras på olika sätt. Till exempel kan funktionerna öppnas upp för andra aktörer i nätverket genom uthyrning av möbler under renovering eller uthyrning av lagerutrymme.

Scenariot **Totalentreprenad – TAGE MINI** föreslås utredas och testas för vissa behov, så som tillfälligt möbelbehov eller vissa typer av möbler så som förskole möbler. Detta scenario föreslås dock inte vara lämpligt som det dominerande scenariot för majoriteten av stadens möbler.

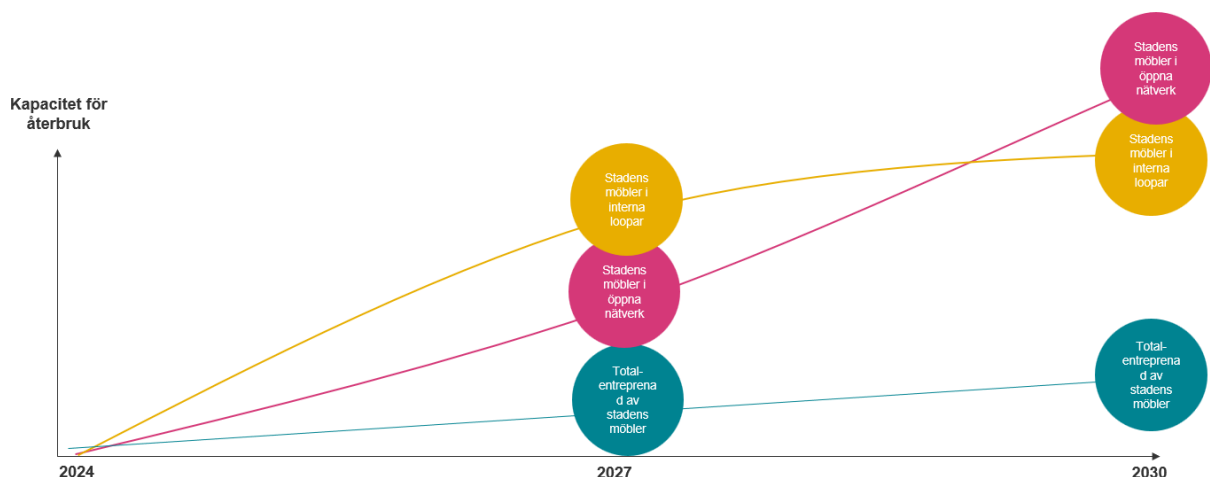

Bild 3: Visualisering av målbild för stadens cirkulära möbelflöden 2027 resp. 2030

Kvantifiering av målbild Tage 2030

Baserat på målbilden för stadens möbelflöden 2030 har en mer detaljerad kvantifiering gjorts av möbelflödena som Tage antas behöva hantera 2030. Kvantifieringen utgår ifrån målet om 90 % minskade klimatutsläpp från stadens möbelflöden samt målet om 40 % minskade avfallsmängder, samt Tages "del" i måluppfyllelsen.

Målet för Tage 2030 är att tillgodose stadens behov av 35 000 återanvända möbelartiklar (baserat på Tages prognos för 2024, 10-12 000 st, och antaganden om behovet av att ersätta 24 000 st möbelartiklar vid anskaffning 2030). Cirka 50 % av dessa antas passera Tage-depån och de övriga antas cirkulera mellan användarnas verksamheter direkt. Målbilden är oberoende om det är scenariot interna loopar eller öppna nätverk som dominerar år 2030 resp. 2027 då det bygger på det totala behovet av återbrukade möbler som antas behövas i stadens verksamheter. Se bild 4 för mer info om resonemanget.

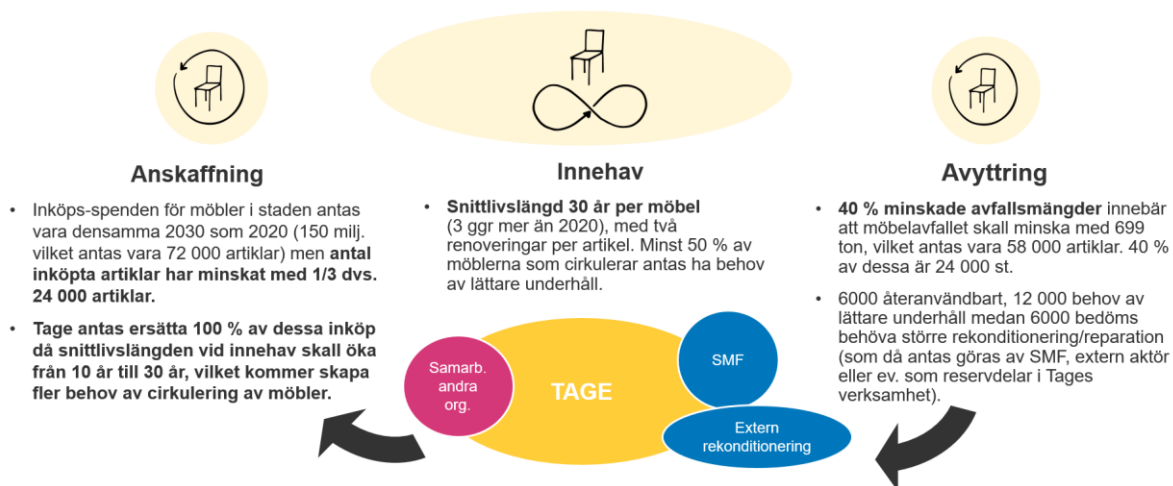

Bild 4: Kvantifiering av målbild för Tages kapacitet 2030

Vidare är målet att möblerna som cirkulerar via Tage underhålls så att skicket bibehålls eller förbättras för att möjliggöra att varje möbel kan användas 30 år i staden (jmf med dagens 10 år) och ersätta en nyinköpt möbel. Totalt antas 50 % av de 35 000 möblerna behöva en genomgång och någon typ av handpåläggning så som lättare underhåll genom till exempel tvätt, åtskrivning eller ett byte av färdigsydd klädsel på en stols sits. I princip alla dessa antas passera Tages depå och verkstad. Se en summering av förslaget på kvantifierad målbild för Tage 2030 samt 2027 på bild 5 nedan.

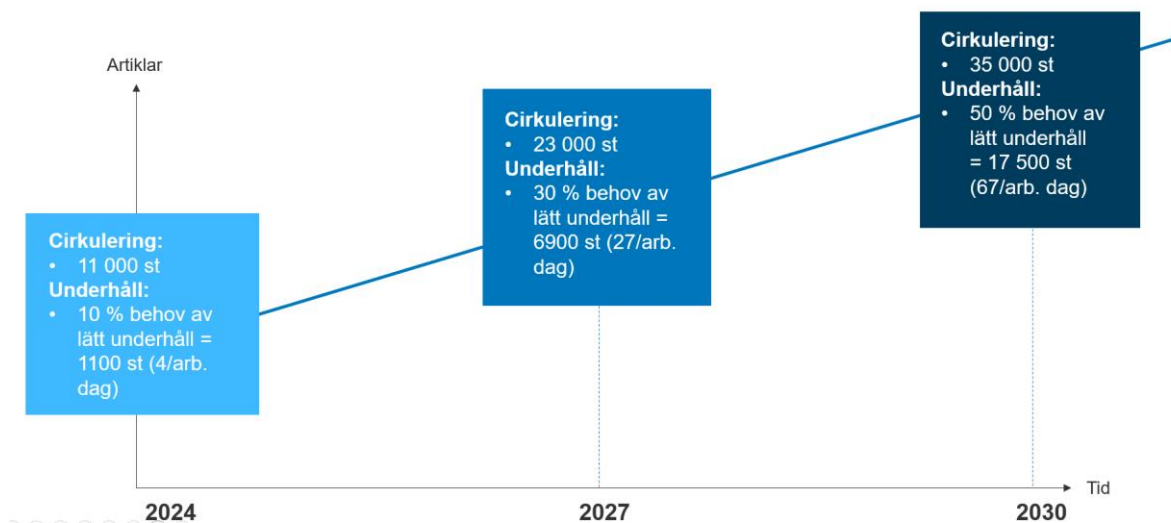

Bild 5: Visualisering av målbild för Tage 2027 resp. 2030

Estimerat resursbehov Tage 2030 resp. 2027

Resursbehovet för Tage 2030 är baserat på tidigare resursberäkningar som gjorts av finansiell leasing för Tage 2030 där antalet möbelartiklar antogs vara 27 000. Beräkningarna i denna förstudie, som utgår ifrån stadens mål för 2030, innebär en 30 % ökning av de förväntade möbelflödena (dvs. 35 000 artiklar i stället för 27 000). I de tidigare resursberäkningarna som gjordes av finansiell leasing för Tage 2030 (där man räknade på 27 000 artiklar) föreslogs 9 heltidsanställda (3 kundsamordnare, 3 lagerarbetare, 1 teamledare och 2 verkstadsarbetare), 5000 kvm depå, 200 kvm verkstad & 80 h transport.

I denna beräkning föreslås alla resurskategorier förutom depå och verkstad utökas med 30 %. Detta då personal och transporter antas ha störst vikt för att öka hastigheten på cirkulationen och mängden artiklar som kan cirkulera, jämfört med storleken på depå- och verkstadsyta. Se bild 6 nedan för en uträkning av resursbehovet för 2030 med ett antagande om en linjär ökning av resursbehovet från idag till 2030.

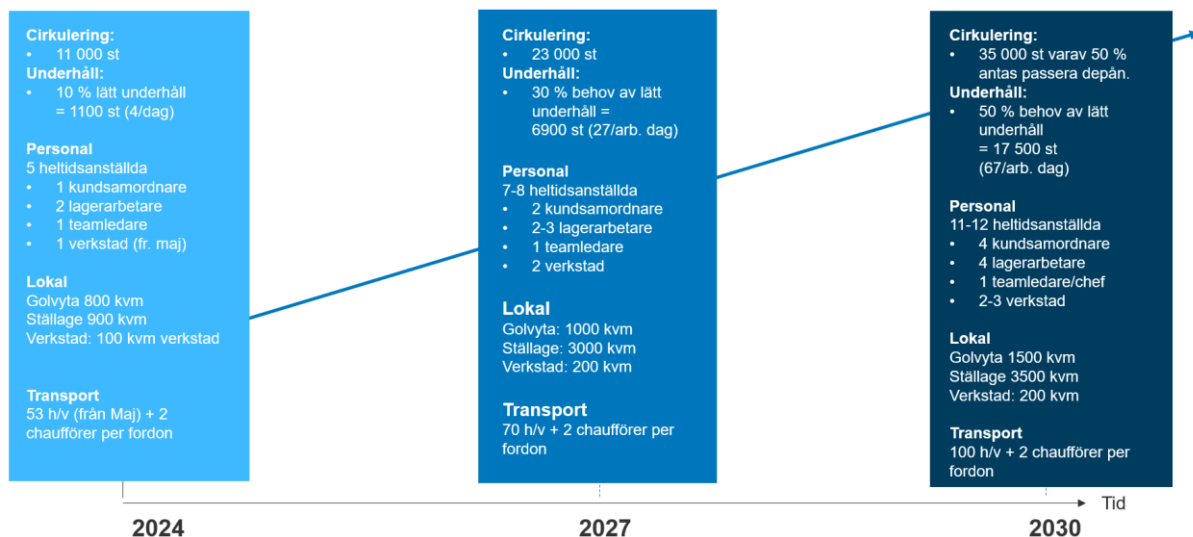

Bild 6: Visualisering av resursbehov för Tage 2027 resp. 2030

Estimerade kostnader Tage 2030 resp. 2027

En estimering av kostnader för resurserna har gjorts av avdelningen för finansiell leasing. Det preliminära resultatet visar att Tages kostnader förväntas öka med ca 109 % mellan 2024 och 2030 och landa i cirka 19,5 milj 2030. Se samtliga kostnadsposter i tabell 1 nedan.

Kostnadspost	2024 (tkr)	2027 (tkr)	2030 (tkr)
Personal	3 346	6 166 (8 pers)	9 115 (12 pers)
Material	324	324	324
Transporter	3 300	4 084	6 195
Lokal	2 132	2 175	3 270
IT och telefoni	175	120	180
Kommunikation	100	400	400
TOTALT	9 337	13 269	19 484

Tabell 1: Estimering av kostnader för Tage 2027 resp. 2030

Omvärldsbevakning finansieringsmodell kommunalt återbruk

Baserat på en benchmark från andra kommuner summerades två vägval inkl. totalt fyra olika modeller för finansiering av kommunalt återbruk. Dessa var "tjänsten bekostas gemensamt i staden" genom påslag på nyinköp (1) och central finansiering (2) eller "tjänsten bekostas av användaren" genom fast schablonkostnad (3) och % av marknadspris (4).

Detta område utvecklas fort och flera kommuner utreder, testar och utvecklar sina finansieringslösningar just nu. Parallellt sker utredning, test och utveckling av organisationen omkring möbelflödet – både i kommunernas funktioner för återbruk (dvs. deras motsvarighet till Tage) och inköpsorganisationen i stort. Bild 7 visar de finansieringslösningar som undersökts och den blå texten i bilden illustrerar hur dessa har förändrat eller vilka lösningar som utreds just nu.

Tjänsten bekostas gemensamt	Tjänsten bekostas av användaren
<p>1. Påslag på nyinköp</p> <ul style="list-style-type: none"> Eskilstuna 13 % påslag nya möbler? Kungsbacka successivt ökande Lerum utreder 	<p>3. Fast schablonkostnad</p> <ul style="list-style-type: none"> Eskilstuna fast kostnad 900 kr/möbel Eskilstuna renoverad möbel Lerum fast kostnad transport 200 kr?
<p>2. Central finansiering</p> <ul style="list-style-type: none"> Trollhättan: centralt inom kommunen som succesivt övergår till förvaltningarna Kungsbacka: % av förvaltningarnas investeringsbudgetar för nya möbler Eskilstuna genom centralt anslag 	<p>4. % av marknadspris</p> <ul style="list-style-type: none"> Åter i bruk & Vänersborg: 50 % av begagnat pris på marknaden

Bild 7: Summering av andra kommuners finansieringslösningar för det interna återbruket

Eskilstuna är en av de kommuner som kommit längst och hunnit testa en finansieringsmodell med fast schablonkostnad per möbel i kombination med ett påslag på nyinköp med 13 %. Enligt en områdeschef i kommunen hade påslaget på nyinköp en positiv effekt på återbruksflödena då nyinköpta möbler minskade när det kommunicerades ut till verksamheterna. Däremot visade deras erfarenheter att ett fast schablonpris på samtliga återbrukade möbler hade en hämmande effekt på återbruksflödena. I samband med att den funktion som hanterat återbruket av möbler i Eskilstuna fick i uppdrag att samordna, stötta och agera grindvakt för all anskaffning av möbler för kommunen (nya och begagnade möbler) gick de över till en central finansiering där tjänsten främst bekostas gemensamt genom ett centralt anslag. En avgift tas dock fortfarande ut för möbler som genomgått en renovering. Enligt Eskilstunas erfarenhet är den centrala samordningen det som gett störst positiv effekt på återbruksflödena i Eskilstuna.

Även i Lerums kommun utreds en central samordning av möbelanskaffning där besluts- och budgetansvaret lyfts bort från enhetscheferna, samt möbelbeståndet går från enskilda enheter till att ägas av förvaltningen som helhet. I denna utredning skall finansieringsmodeller, däribland påslag på nyinköp undersökas. Målet är att minska kostnader för inköp av möbler samt minska mängden avfall.

Läs mer i bilaga 4 "Omvärldsbevakning finansieringsmodeller".

Diskussion om finansieringsmodell för Tage 2030

Utifrån de identifierade vägvalen och modellerna för finansiering diskuterades möjliga alternativ för Göteborgs stad fram, samt för och nackdelar med dessa. Under diskussionerna kom även ett femte alternativ upp som handlar om möjligheten att göra en årsavstämning vid årsskiftet där kostnader för tjänsten fördelas på de som nyttjat tjänsten under året. Staden rekommenderas fortsatt utredning i frågan om finansieringsmodeller då flera frågor återstår internt, samt i erfarenheter och vägval hos

andra kommuner. Nedan summeras de för- och nackdelar som lyftes med de olika vägvalen för Göteborg samt de faktorer som rekommenderas att undersökas vidare i den fortsatta utredningen.

I analysen har utgångspunkten varit scenariot *Stadens möbler i interna loopar*, dvs. att möblerna cirkulerar internt i staden. För att kunna bedöma för- och nackdelar med finansieringsmodellen för scenariot *Stadens möbler i öppna nätverk* behöver samarbetet i detta scenario definieras ytterligare.

Tjänsten bekostas "gemensamt" i staden

1. Påslag på nyinköp

Påslag på nyinköp av möbler genom påslag på leasing, så kallat "malus", har diskuterats i GSLs tidigare arbete om Tage 2030. I analysen av för och nackdelar med de olika finansieringsmodellerna i denna förstudie lyftes följande för- och nackdelar med denna modell:

- **Fördelar:**
  - tydlig målstyrning mot återbruk
  - kortare beslutsväg då GSL har rådighet
  - relativt liten administration
- **Nackdelar**
  - Alla möbler leasas inte
  - att bolagen inte behöver använda leasing och därmed inte bidrar till finansieringen trots att de kan använda Tage
  - att intäkterna kommer minska på lång sikt då nyinköpen av möbler skall minska

På grund av de fördelar som lyfts samt erfarenheten ifrån Eskilstuna rekommenderas denna modell utredas vidare. I denna utredning föreslås nedan identifierade utvecklingsfaktorer undersökas vidare.

Utvecklingsfaktorer påslag på nyinköp

Enligt analysen riskerar denna finansieringslösning belasta förvaltningar och bolag olika mycket trots att alla kan nyttja Tages tjänster. Enligt statistik från Tage fördelas användningen av Tage mellan förvaltningar och bolag så här:

- Upplagda annonser = 15 st bolag, 18 st förvaltningar
- Bokade annonser = 11 st bolag, 20 st förvaltningar

För att hantera denna risk föreslås Göteborgs Stads Leasing lyfta och driva på frågan om att alla stadens möbelinköp bör göras genom leasing i staden, både för förvaltningar och bolag, för samtliga inköp oavsett belopp. Detta skulle även medföra en enklare kommunikation om hur möbler skall hanteras i staden, då alla stadens möbler skulle ägas av GSL.

Ett alternativ till att införa leasing på samtliga möbler är att utreda möjligheten att införa ett påslag på inköp via ramavtalet för nya möbler i samarbete med Inköp och upphandlingsförvaltningen.

2. Central finansiering

Central finansiering genom fördelningsnyckel till hela staden, till exempel baserat på antal anställda eller investeringsbudget, har diskuterats i förstudien. Följande för- och nackdelar med denna modell lyftes:

- **Fördelar**
  - alla i staden bidrar
  - innebär en tydlig styrning mot målen om nyckeln är kopplad till nyinköp
- **Nackdelar**
  - osäkert alternativ (pga. mkt diskussion kring fördelningsnycklar)
  - GSL saknar rådighet
  - osäker finansiering på längre sikt
  - oklart om bidrag kan ges till ett kommunalt bolag

I den fortsatta utredningen rekommenderas denna finansieringsmodell ses över igen. En sak att titta på är om det finns andra sätt än fördelningsnyckel, till exempel genom ett centralt anslag så som man gjort i Eskilstuna när organisationen och finansieringsmodellen utvecklades.

Tjänsten bekostas av användaren

3. Fast schablonkostnad för olika delar av tjänsten

En fast schablonkostnad för olika delar av återbrukstjänsten kan göras på många olika sätt. Omvärldsbevakningen visade att det troligen inte är att rekommendera en fast schablonkostnad för alla möbler, utan att kostnaden snarare bör läggas på transporter, renoveringstjänster och liknande. Följande för- och nackdelar lyftes i arbetet med förstudien:

- Fördelar
  - motverkar slentrianåterbruk
  - höjer värdet på återbruket
- Nackdelar
  - innebär mycket administration
  - kan leda till mindre återbruk
  - osäkerhet kring garantier för möbler
  - eventuellt en risk att åtstramad driftsbudget minskar incitament att använda Tage

Införandet av en kostnad för användarna innebär förhöjda krav på Tage-tjänsten vad gäller leveranstid, möblers skick och användarvänlighet i allmänhet. I förstudien har ett antal utvecklingsfaktorer identifierats som bedöms som centrala för att minimera risken att avgiften leder till minskade återbruksmängder, tvärt emot våra mål.

Utvecklingsfaktorer för fast schablonkostnad för användarna som nyttjar Tages tjänster:

Enligt analysen av finansieringsmodellen fast schablonkostnad identifierades risken att det styr mot minskat återbruk om användarna som är vana att få tjänsten gratis nu behöver betala. Flera utvecklingsfaktorer har identifierats för stadens verksamheter respektive Tage/GSLs verksamhet för att minska risken att införandet av avgift skall styra mot minskat återbruk (se bild 8 nedan).

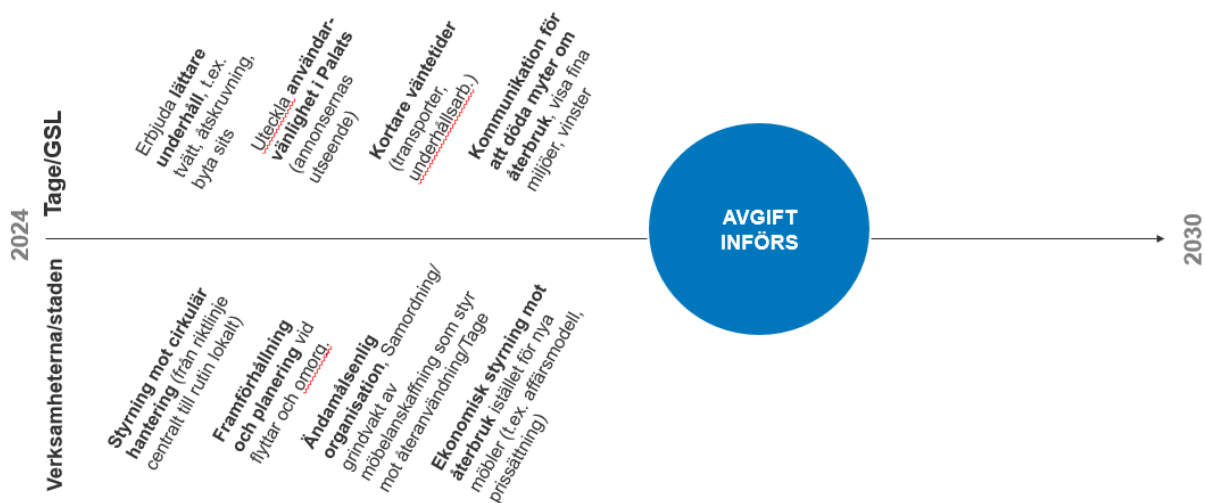

Bild 8: Visualisering av utvecklingsfaktorer för styrning mot återbruk

Eskilstunas erfarenhet visar att avgiften styrde mot minskat återbruk och de övergick därför i stället till en central finansiering med en central möbelsamordning. Det hade varit intressant att undersöka hur utfallet blivit om man testat en central möbelsamordning men bibehållit avgift som finansieringsmodell.

Som nämndes tidigare utreder även Lerums kommun central samordning av möbelhanteringen med syfte att bidra till både ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Med grund i erfarenheterna från Eskilstuna och Lerum rekommenderas att utreda frågan om hur en ändamålsenlig organisation för möbelhantering, i linje med stadens miljömål, skulle kunna se ut i Göteborgs Stad samtidigt som utredningen om finansieringsmodell för Tage.

4. % av marknadskostnad

Ett annat alternativ för avgifter är att prissättningen sker genom en procentuell andel av vad möbeln

skulle kostat på begagnatmarknaden. I mångt och mycket överensstämmer de för- och nackdelar som lyftes i finansieringsmodellen "fast schablonkostnad" även i denna modell. Analysen i förstudien visade dessutom att administrationen och kompetensen som krävs för att göra en bedömning av pris per artikel vore orimligt hög om den skulle göras av personal. Dock pågår det teknikutveckling inom området som är relevant att följa, och rekommendationen är att utreda denna modell vidare om man beslutar att införa en finansieringsmodell där användarna bekostar tjänsten.

5. % av tjänstens kostnad genom årsavstämning

En finansieringsmodell som lyftes fram som ett alternativ under analysen i förstudien var årsavstämning. I denna modell, som fungerar likt kommungemensamma tjänster, görs en fördelning av kostnaderna för tjänsten baserat på nyttjandet vid årets slut. Analysen visade på följande för- och nackdelar:

- Fördelar
  - mindre administration
  - inte begränsar Tages kapacitet
  - stimulerar användande av tjänster då man ser kostnaden i budget
- Nackdelar
  - stor klumpsumma i efterhand vilket kan leda till mindre återbruk
  - verksamheternas budgetering för återbruk blir svårt
  - osäker budgetering för Tages verksamhet
  - kan kännas som en straffavgift för verksamheterna

Baserat på de nackdelar som lyftes om denna finansieringsmodell rekommenderas inte denna modell i huvudsak.

I bild 9 summeras diskussionen om finansieringslösningar för Göteborgs Stad och Tage.

Tjänsten bekostas gemensamt	Tjänsten bekostas av användaren
<p>1. Påslag på nyinköp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralt för alla i staden i första hand <ul style="list-style-type: none"> • Genom INKs ramavtal • Genom att alla möbler leasas • Se över om alla möbelyper skall ha malus 	<p>3. Fast schablonkostnad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan införas på andra delar av tjänsten än en standard möbel, t.ex. transport, renovering • OBS! Viktigt att hantera utvecklingsfaktorer samt se över risk att åtstramad driftsbudget minskar incitament att använda Tage
<p>2. Central finansiering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se över möjligheten till central finansiering som komplement till annan modell? <ul style="list-style-type: none"> • Centralt anslag (som Eskilstuna) • Fördelningsnyckel 	<p>4. % av marknadspris</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan bli aktuellt om prissättningsverktyg utvecklas (pågår hos marknadsaktörer)
	<p>5. % av tjänstens kostnad genom årsavstämning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förmodligen ej aktuellt pga. risk att ses som straffavgift

Bild 9: Summering av diskussion över möjliga finansieringslösningar för Göteborgs Stad och Tage

Rekommendation om fortsatt utredning om finansieringsmodell för Tage 2030

I arbetet med fortsatt utredning om Tage och stadens cirkulära möbelhantering föreslås följande aspekter utredas:

1. Utreda hur ett stadens-övergripande påslag (malus) skulle kunna se ut i Göteborgs Stad. Det vill säga ett påslag som belastar alla nyinköp av möbler genom ett påslag kopplat till ramavtalet för möbler och inredning, eller genom att samtliga möbler som anskaffas i staden finansieras genom leasing. I detta ingår även att se över storleken på påslaget, samt om

påslaget skall vara olika för olika typer av möbler baserat på vad som är lätt respektive svårt att anskaffa genom återbruk.

2. Utreda hur en ändamålsenlig organisation för möbelhantering i linje med stadens mål skulle kunna se ut. I denna utredning föreslås central samordning och/eller grindvaktstjänst för möbelsanskaffning ingå, vilket skulle kunna ske på förvaltnings- och bolagsnivå och/eller centralt i staden.
3. Se över möjligheten för central finansiering för delar av Tages tjänst. Utforska om ett centralt anslag skulle kunna vara en del av Tages finansiering under en period eller tills vidare så som Eskilstuna gjort vid deras organisationsförändring för möbelanskaffning.
4. Utredning om för- och nackdelar med avgift samt hur en avgift skulle kunna utformas Denna förstudie rekommenderar inte att införa en fast schablonkostnad för alla möbler som återbrukas utan i stället att undersöka möjligheten att avgiftsbelägga andra delar av Tages tjänster. I arbetet föreslås ytterligare omvärldsbevakning genomföras samt en dialog/testrunda med användare i staden för att utforska betalningsviljan för de olika delarna av Tages tjänster. I detta arbete är det viktigt att undersöka risken för att en åtstramad driftsbudget kan bromsa återbruket. Det rekommenderas även att se över hur avgifterna kan stimulera önskvärda beteenden så som att möbelartiklar cirkulerar direkt från användare till användare, att annonseringar görs i god tid osv.
5. Hantera de övriga utvecklingsfaktorerna som identifierades för avgift som inte nämns specifikt i dessa rekommendationer för fortsatt utredning (se bild 8).

Vidare är det viktigt att i den fortsatta utredningen om finansieringsmodell beakta den långsiktiga målbilden om Tage medium – stadens möbler i öppna nätverk så att finansieringsmodellen för det interna återbruket harmoniserar med återbruk från andra aktörer i nätverket.